

Ujra megnyilt az átrendezett Hadimuzeum

1940. IV. 30

Ismét megnyitja kapuit a téli szünet után az egyik legértékesebb magyar közgyűjtemény: a *Hadimuzeum*. Megteremtője és első igazgatója, vitéz *Aggházy Kamill* ezredes május elsejével nyugalomba vonul és most 39 szolgálati év után átadja a helyét vitéz *Szotyori Nagy Aron* ezredesnek, a Muzeum új vezetőjének. A téli szünet alatt tovább folytatódott a rendezés. Befejezték egy-néhány különleges gyűjtemény rendszerbe állítását, úgy hogy az ismét megnyíló Hadimuzeumot érdemes megtekintenie azoknak is, akik a nagyértékű gyűjteményt már régebben áttanulmányozták.

A Hadimuzeum környéke valóságos ereklyegyűjtemény. Helyén, 1842 előtt már laktanya volt, amelynek öreg falai tanui voltak az 1849-es ostromnak. *Görgey* seregének ágyui lőtték akkor a várat, néhány ágyugolyót ma is ott látni a Muzeum falán. A közelben áll a *Görgey*-szobor, a volt 2-es huszárezred és a 3-as huszárok emlékműve, a középső bástyán *Abdurhaman Abdi* basa, az utolsó török várparancsnok síremléke áll, lejjebb az 1868-i ostrom magyar hajduinak és spanyol katonáinak emléke emelkedik. A föld tele van ágyugolyóval, csontokkal; innen ásták ki azt a török ágyucsövet is, amelyet az épület előtt a Bástyán állítottak ki. Mellette sok-sok ágyucső és odébb a világháború során zsákmányolt különböző ellenséges lövegek, *Przemysl* várának páncélkupolája, egy darabja annak a roppant láncnak, amellyel a török hódoltság idején a Dunát elzárták és néhány kőgolyó-gula.

A Hadimuzeum 1715-től az 1925-ig terjedő korszakra vonatkozó hadi fegyvereket, eszközöket, a haditudományok és ismeretek fogalomkörébe tartozó darabokat gyűjti és állítja ki. Az 1714-ig terjedő időszak hadtörténelmi emlékeit a

Forrás:

1940. IV. 30

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Nemzeti Muzeum Történeli Muzeuma gyűjti. Jelenleg 46.000 a múzeális tárgyak leltári száma. 1937 májusában nyitották meg ünnepélyesen a Muzeumot, azóta 58.000 látogató váltotta meg a néhány filléres belépőjegyet és tekintette meg a látványos termeket.

A Magyar Hadimuzeum a földkerekség egyik legszebb ilyen gyűjteménye. Több olyan tárgya van, amelyért már nagy összegeket, értékes csereobjektumokat kínáltak fel a külföldről. Pedig — talán egyetlen Muzeumnak sem volt olyan nehéz dolga, mint éppen a Náador-laktanya nagyobbik feléből átalakított szép magyar gyűjteménytárnak. Egészen 1918-ig minden magyar katonai vonatkozású értékes ereklye Bécsbe vándorolt, 1849-ben például a Nemzeti Muzeum régi fegyvereit vitette Hentzi Bécsbe, a zsákmányolt honvédfelszerelést és fegyverzetet pedig a bécsi kormány Londonban árverezte el Afrika számára... A nagy világégés idején mindent a bécsi *Heeresmuseum*ba irányítottak; 1918-ban végre IV. Károly hozzájárult ahhoz, hogy a Gellérthegyén megépítsék az önálló magyar Hadimuzeumot. Már biztosították is a megépítéséhez szükséges 25 millió aranykoronát, csak a legfelsőbb aláírás hiányzott e gyönyörű tervhez, amikor kitört a forradalom...

Magyar író és magyar művész számára különösen kifoghatatlan tárház a Muzeum. *Munkácsy* Mihály sokszor panaszkodott annakidején, hogy nem talált olyan muzeumot, ahol a történelmi alkotásaihoz szükséges magyar ruhákat és magyar fegyvereket talált volna. Akkor bizony még fájó szívvel nézte végig a magyar ember a bécsi *Heeresmuseum*ot, a berlini *Zeughaus*t, a párisi *Musée d'Artillerie*-t, a londoni *Tower*-t. A Magyar Hadimuzeum azóta méltó párjává fejlődött e külföldi intézményeknek.

Tárgy:

708

Hely:

Hadtört. Jelz.

Idő:

1940

Személy:

Helyszám: